

Nr 65.

Ankom till riksdagens kansli den 31 mars 1936 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfällig löneförbättring för viss personal vid tekniska skolan i Stockholm.

(2:a avd.)

I en till riksdagen avlåten, den 6 mars 1936 dagtecknad proposition (nr 148) har Kungl. Maj:t, under återopande av vid propositionen fogat utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för nämnda dag, föreslagit riksdagen att till Särskilda anstalter för yrkesundervisning: Bidrag till kostnaderna för tillfällig löneförbättring för viss personal vid tekniska skolan i Stockholm för budgetåret 1936/1937 anvisa ett anslag av 3,350 kronor, därav 970 kronor må utgå under villkor, att Stockholms stad för berörda ändamål bidrager med enahanda belopp.

Sedan framställningar gjorts om beredande av förhöjda avlöningsförmåner åt maskinister, vaktmästare och portvakter vid förevarande läroanstalt och statskontoret i avgivet utlåtande gjort gällande, att de till skolans förfogande stående avlöningsmedlen ej i sin helhet tagits i anspråk för ändamålet, föreskrev Kungl. Maj:t genom beslut den 31 december 1934, att de gjorda ansökningarna ej skulle föranleda annan Kungl. Maj:ts åtgärd än att Kungl. Maj:t anbefalldes styrelsen för tekniska skolan tillse, att de till avlöning åt maskinister, vaktmästare och portvakter anslagna medlen bleve i full utsträckning för sitt ändamål använda ävensom att vissa ersättningar åt berörda befattningshavare för extra arbete bestredes från de i staten för skolan beräknade medlen till uppvärmning.

Departementschefen har till omförmälda statsrådsprotokoll, efter en redogörelse för till ifrågavarande befattningshavare nu utgående löneförmåner och för i ärendet gjorda framställningar ävensom för i anledning härav av skolöverstyrelsen och statskontoret avgivna utlåtanden, anfört följande:

Goda skäl synas mig föreligga för kravet på beredande av något gynnammare lönevillkor för maskinisterna, vaktmästarna och portvakterna vid

tekniska skolan. I likhet med skolöverstyrelsen och statskontoret anser jag, att detta — i syfte att icke föregripa den lönesättning, som en gång skall äga rum, då det gäller att taga ställning till frågan om läroanstaltens organisation — bör ske i form av provisorisk avlöningsförbättring för ifrågavarande personal av samma art, som riksdagen vid två särskilda tillfällen berett vissa av nämnda befattningshavare.

Till grund för Kungl. Maj:ts ovannämnda beslut av den 31 december 1934 låg den uppfattningen, att, på sätt statskontoret i sitt yttrande i då föreliggande ärende gjort gällande, ett belopp av 1,190 kronor av de till avlöning åt maskinister och betjäning vid skolan anvisade anslagsmedlen icke kommit till användning. Denna uppfattning har emellertid senare visat sig icke vara med verkliga förhållandet överensstämmande. Innan detta klarlades, hade emellertid av skolstyrelsen, vilken bestämmer lönerna för nämnda befattningshavare, till personalen i fråga, räknat för tiden från och med den 1 juli 1934, utanordnats en löneförbättring, som svarade mot nyssnämnda belopp. Sedan det befunnits, att tillgängliga anslagsmedel icke förslogo, inhiberades löneförbättringen från och med den 1 december 1935. Skolans styrelse har nu, med tillstyrkande av skolöverstyrelsen och även av statskontoret, hemställt om ersättning för de sålunda utbetalda medlen samt dessutom om anvisande av anslagsmedel, som skulle medgiva utanordnande av ifrågavarande löneförbättring från den 1 december 1935 till budgetårets slut. I likhet med statskontoret anser jag det icke rimligt, att av personalen återkräves vad sålunda av densamma uppburits. Naturligtvis kan det ej heller ifrågakomma att låta skolans styrelse svara för de felaktigt utbetalda medlen. Vidare synes mig skäligheten fordra, att ifrågavarande befattningshavare även för tiden den 1 december 1935—den 30 juni 1936 komma i åtnjutande av samma löneförmåner, som de fått åtnjuta för den därförut liggande delen av budgetåret. Lämpligen böra fördenskull till ändamålet anvisas särskilda anslagsmedel. Jag föreslår, att av riksdagen härtill äskas ett anslagsbelopp av $(1,190 + 1,190 =) 2,380$ kronor.

Vad angår den provisoriska löneförbättringen för tiden efter den 1 juli 1936, föreligga i detta hänseende från myndigheternas sida tre förslag. Skolans styrelse har ifrågasatt en löneförbättring med 25 procent å personalens nuvarande fasta löner. Skolöverstyrelsen har för maskinisterna och vaktmästarna förordat en löneförbättring, som i de individuella fallen skulle bestämmas till sådana belopp, att lönerna skulle komma i ungefärlig nivå med lönerna till motsvarande befattningshavare vid de tekniska läroverken, samt 25 procents förhöjning av de till portvakterna utgående lönerna, till vilka motsvarighet ej finnes vid sistnämnda läroanstalter. Statskontoret slutligen har i sitt senaste utlåtande i ärendet föreslagit en löneförbättring med högst 20 procent av grundlönen i varje särskilt fall. På de av statskontoret anförda skälen finner jag mig böra i huvudsak ansluta mig till ämbetsverkets förslag. Enligt statskontorets beräkningar skulle ett genomförande av detta förslag medföra ett anslagsbehov av 1,675 kronor. Då emellertid enligt min mening skäligheten synes fordra, att löneförbättringen utgår även å omförmälda i löneregleringssyfte tillkomna extra ersättningar åt maskinisterna å tillhoppa 1,050 kronor, räknar jag med ett anslagsbehov av 1,885 kronor eller, för avrundning av nedannämnda anslag, 1,940 kronor. Av detta belopp torde, i likhet med vad vid tidigare genomförda lönereglingar av motsvarande art ägt rum, Stockholms stad böra bestrida halva kostnaden, eller 970 kronor. Av staten skulle alltså gäldas en kostnad av 970 kronor.

Ovannämnda anslagsmedel böra enligt min mening under nästa budgetår bestridas från ett särskilt å riksstaten för ändamålet uppfört obetecknat anslag, vilket alltså bör bestämmas till (2,380 + 970 =) 3,350 kronor. Som villkor för anslaget utgående bör gälla, att staden bidrager med nyssnämnda belopp av 970 kronor. Särskild föreskrift om utgående av dyrtidstillägg å ovan omförmälda löneförhöjning och om bidrag från Stockholms stad till kostnaderna för dyrtidstillägg torde, såsom framgår av punkten 191 i årets åttonde huvudtitel, icke behöva i detta sammanhang av riksdagen meddelas.

Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att, då skolans anslag för budgetåret 1936/1937 ställes till skolstyrelsens förfogande, vidtaga den om-disposition av respektive anslagsposter, som kan finnas lämplig med hänsyn till att berörda extra ersättningar rätteligen böra redovisas å av-löningsanslag.

Av den i ärendet förebragta utredningen har utskottet funnit sig övertygat om behovet av att något gynnsammare lönevillkor beredas maskinisterna, vaktmästarna och portvakterna vid tekniska skolan och tillstyrker alltså, att åtgärder vidtagas i detta hänseende. Jämväl förslaget, att löneförhöjningen bör — för att icke föregripa den lönesättning, som en gång skall äga rum, då det gäller att taga ställning till frågan om läroanstaltens omorganisation — ske i form av provisorisk avlöningsförbättring, finner sig utskottet böra tillstyrka.

Utskottet.

Kungl. Maj:ts här förevarande förslag berör dels tiden den 1 juli 1934 —den 30 november 1935, dels tiden den 1 december 1935—den 30 juni 1936, dels ock tid från och med den 1 juli 1936.

För de omständigheter, vilka föranlett utbetalande under tiden den 1 juli 1934—den 30 november 1935 av tillfällig löneförbättring med ett årligt belopp av 1,190 kronor, har i statsrådsprotokollet närmare redogjorts. Med hänsyn tagen till dessa omständigheter, vilka synas praktiskt taget utesluta några konsekvenser av ett bifall, finner sig utskottet böra tillstyrka förslaget i vad detsamma avser sagda tid.

Tillika finner utskottet sig i likhet med departementschefen böra tillstyrka, att medel anvisas för att bereda möjlighet för här ifrågavarande befattningshavare att jämväl under den övriga delen av innevarande budgetår, d. v. s. den 1 december 1935—den 30 juni 1936, komma i åtnjutande av samma löneförbättring.

De beräknade kostnaderna för nu berörda åtgärder, sammanlagt 2,380 kronor — vilket belopp helt skulle gäldas av statsverket — hava icke givit utskottet anledning till erinran.

Vad slutligen angår löneförbättring för tiden från och med ingången av nästkommande budgetår föreligga flera förslag. Departementschefen har i huvudsak anslutit sig till ett av statskontoret framlagt förslag, enligt vilket en löneförbättring med högst 20 procent av grundlönen i varje särskilt fall skulle utgå. Utskottet finner de starkaste skälen tala

för departementschefens förslag och tillstyrker alltså detsamma. De årliga kostnaderna härför hava beräknats till 1,885 kronor, vilket belopp emellertid, för åstadkommande av avrundning av anslaget, av departementschefen föreslagits skola för nästkommande budgetår höjas till 1,940 kronor. På sätt departementschefen framhållit torde, i likhet med vad vid² tidigare genomförda löneregleringar av motsvarande art ägt rum, Stockholms stad böra bestrida halva kostnaden härför, d. v. s. 970 kronor.

Vad i övrigt i här förevarande proposition anförts har icke givit utskottet anledning till erinran.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *Särskilda anstalter för yrkesundervisning: Bidrag till kostnaderna för tillfällig löneförbättring för viss personal vid tekniska skolan i Stockholm* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett anslag av 3,350 kronor, därav 970 kronor må utgå under villkor, att Stockholms stad för berörda ändamål bidrager med enahanda belopp.

Stockholm den 31 mars 1936.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS ANDERSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 64.

Reservationer

av herrar *Jansson* i Falun och *Strindlund*.
